

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— kor., negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— kor., negyedévre 4.50 kor.

Felelős szerkesztő:

Dr GÁL ZOLTÁN.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Dégeniöld-tér 2. szám. — Telefon 412. szám.
Egyes szám ára 4 fillér.

Alhazafiság.

Irta: Dr Juhász Nagy Sándor.

Addig-meddig, még ki fog tűnni, hogy Khuen a legérdemesebb hazafi és Tisza a legnagyobb magyar. Khuen már annyira vitte, hogy fogcsikorgatás nélkül letudja írni párthívei számára a „hazafias üdvözlőlet“-eket és kezd beleszokni a neki kiosztott „hős hazafi“ szerepkörbe. S mivel a hazáért vívott parlamenti harcokban kapott sebeiért már martirkoszorúkkal is felékesítették, végtére még maga is elhiszi, hogy ő elsőosztályú és főhazafi. Így lesz az erőszakban megvénült horvát granicsárból és a vesztegető osztrák szolgából a magyar hazafiság példányképe.

Tiszának már nincs szüksége ilyen átvedlésre. Ő mindig „nagy magyar“ volt. Neke mindig nemzeti ideáljai voltak. Ő ezeket apjától örökölte. Apja, az öreg Tisza a hazaszeretettől lelkesítve árulta el a magyar nemzet legnemesebb eszméit és leghatalmasabb érdekeit, hogy a Deák kiegyezését beletemesse az országot elpusztító szabadelvűrendszert, nemzetietlen, utálatosságig konzervatív, korrupt fertőjébe. Ugyan-

ily hazaszeretettől égett az ifju Tisza is, midőn a november 18-iki parlamenti merényletével ki akarta végezni a magyar parlamentet és midőn az országgyűlés első törvénytelen feloszlásával megnyitotta a rést — a többi darabontok alkotmánytipró működéséhez. Tisza mindezeket „magyarságának“ folytonos hánytorgatásával követte el. Csak természetes, hogy most is borzalmasan nagy magyar ő, hiszen most sincs másról szó, mint hogy befejezze azt a nemzetelő munkát, amelyet 6 év előtt megkezdett.

De Khuen nemcsak a legnemesebb hazafi és Tisza nemcsak a legnagyobb magyar. Legujjabban úgy kezdenek viselkedni, mintha ők és híveik volnának egyes-egyedül kizárólag hazafiak és magyarok. Különösen Tisza, valóságos *monopolium* akarja tenni a hazafiságot és magyarságot — a munkapárt számára! Beszédeiben pirulás nélkül vakmerően hirdeti, hogy a függetlenségi és 48-as párt az osztrákok malmára hajtja a vizet, tehát nem hazafias párt és a nemzetiségekkel él „erkölcstelen szövetségben“, tehát nem jó magyar.

Ki meri ezekután azt hirdetni,

hogy Khuen és Tisza között ellentétek vannak? Mert az általános választójog kérdése olyan csekélység, a nemzet sorsára annyira jelentéktelen, a demokratikus fejlődés szempontjából annyira közömbös, hogy ha e tekintetben homlokegyenest ellenkező elveket hirdetnek is, ez csak figyelemre se méltó kicsinyke eltérés. Hanem a lényegyet tekintve ők össze vannak forrva. Mondják némelyek, hogy Khuent és Tiszát az a közös törekvés kapcsolja össze, hogy egyformán akarják szolgálni az abszolutisztikus államfői hatalom nemzetellenes érdekeit és egyformán akarják fenntartani a mai lenyűgöző és kizsákmányoló osztrák politikát. Vagyis röviden és népiesen, mindketten *Bécs kirendelt szolgálói*.

Némelyek ezen állításával szemben azonban a valóság az, hogy Khuen és Tisza össze vannak forrva, mert ők mindketten egyformán *magyar hazafisági monopolium tulajdonosok!*

De félre a tréfával urak! Itt komoly dologról van szó. Khuen és Tisza álhazafiaszkodásának komoly háttere van! Általános szociológiai alapja és magyarázata.

LEGSZEBB FÉRFIKALAPOK FEKETÉNÉL.

Volt egyszer...

Volt egyszer egy bolond fiu.
Szemem emlékeztet szemére;
Meghálnék örömet, ha élne...
Rég volt, talán nem is igaz —
S rám hull most vissza minden vétke,

Szerette a mesét, a dalt
És lepke-szárnyakon csapongva
Nem gondolt késői napokra.
Rég volt, talán nem is igaz —
És most én bűnhődöm miatta.

Mérsz volt, mint az ifju sas,
Aki felszáll a fellegekbe,
De fészket rakni semmi kedve.
Rég volt, talán nem is igaz —
S én sirok árván, elfeledve.

Volt egyszer egy bolond fiu;
Könnyelmű szive volt a vétke.
Szét szórta kincseit a szélbe.
Rég volt, talán nem is igaz —
És most én kárhozom el érte.

Gáspár Kornél.

Fehér bűn.

Irta: H. Szederkényi Anna.

— Doktor, ide üljön. Hallgasson rám.
Maga azt hiszi, hogy én örült vagyok? Ez hazugság. Én teljesen józan vagyok.

A beteg asszony felkelt ágya széléről és a cella ablakához állt.

— Ne nézzen rám olyan szemekkel, mintha nem is élő ember volnék, csak egy érdekes médium, akit tanulmányozni lehet. Értsen meg, én teljesen eszemnél vagyok. Nézze, megolvasom a kabátján a gombokat. Hét van rajta. Foltartom három ujjam. Hiszi már, hogy józan vagyok?

A beteg eljött az ablaktól és lekuporodott a földre.

— Hogy legyek nyugodt, azt mondja. Ha maga nekem ezt meri mondani, akkor maga meg van bolondulva. Maguk, doktorok úgy tekintik a páciens, mintha annak egyáltalán nem is lennének idegei és érző szervei. Hogy én legyek nyugodt. Maga azt hiszi, hogy én örült vagyok? Akkor hogy mer nekem ilyesmit mondani? Hát mit gondol maga, csak úgy, a puszta gyönyörűségtől megbolondulnak az emberek. Doktor, maga el sem tudja képzelni, mi az, mikor egy emberi lélek felfordul. Tudja, az olyan, mintha magát megfogják és a két lábánál fogva fölfelé huznák. Aztán maga tovább szaladna a fején. Képzheti, hogy kavargogna, zugna, rázódnék a feje. És milyen nehéz lenne a maga agyvelejének a maga 85 kilós természetét cipélni. No, lássa, ilyeneket érzek én. De ez még semmi. Rádásul az ember csupa tűz. Forró, égő, lángoló tűz. Tűz az egész feje, tüdeje, mája, szive, egész belső része. Ha hazamegyek, sohasem fogok hust

sütni. Az iszonyatos, mikor a husa perzselődik, sül az embernek. Pfüj, én érzem a szagát is. Maga nem érzi, doktor?

A beteg asszony nyögve vonszolta föl magát a földről. Mosolyogva szólt és rettenetes volt megélesedett vonásainak torzmosolya.

— Mégis szemtelenség maguktól, doktor, hogy az embernek egy tisztességes széklet sem adnak. Különbösen utálok ezt a piros-szikos lebernyegyet is a testemen... De nem, hát ne menjen még. Hisz nem erről akartam én beszélni. Az én esetemről. Elmondom magának. Na, üljön ide. Vagy már egy cseppet sem vagyok szép asszony?

Finom mosoly suhant át pergamentszerű arcán. Egy pillanatra, mint ködből, értelmesen villant ki két fekete szeme. Most megint az ágy szélére ült.

— Ide mellém, doktor... Szép ember volt nagyon. Zoltánnak hívták. Már három éves asszony voltam. Én szerettem az uram. Nem voltam sohasem szenvedélyes. Inkább utáltam magukat. Mert maguk utálatosak. Az volt a legutálatosabb. Mindig falt a szemével. És én nagyon szerettem az uram. És mégis...

Most már az ágya koronájára ült keresztbe.

— Nyáron volt. Homályos volt a szobában. Majdnem sötét... Az uram bent volt a patikában. Mink csak ketten voltunk. Egyszerre csak megharapott. A vállamat...

A társadalomtan egyik fontos tüneménye az, hogy időnként a szervezett társadalmakban bizonyos irányeszmék lesznek általánosakká. Ez a korszellem. Magával ragadja ez az illető társadalomban élő egyéneket. Hatása elől elbujni nem lehet. Ellene védekezni, diadalutjában feltartóztatni hiu erőlködés.

Ilyen erőre kapott most a *nemzeti irányu fejlődés* gondolata Magyarországon.

A korszelmek hatását csak úgy lehet ellensúlyozni, ha az ellenkező irány harcosai maguk is ugyanazon alapra helyezkednek s így kísérik meg, hogy a fejlődésnek más irányt szabjanak.

Például az egész emberiséget áthatotta a természettudományos monisztikus-bölcsészeti világfelfogás, mely minden jelenséget egy és ugyanazonos természeti törvényekre vezet vissza s a természet fölötti erők érvényesülését tagadja. E felfogással a modern theologia csak úgy képes tartani a harcot, hogy maga is ezen bölcsészeti alapra áll.

Egy másik példa: a szocializmus hatalmas erővel az egyház csak úgy szállhat szembe, ha látszólag maga is elfogadja ugyanazon alapot és a szocialista párt megtörésére megszervezi a keresztény szocialista pártot.

Vagy a midőn a forradalom előtt Kossuth Lajosék liberális politikája az egész nemzetet magával ragadta, gr. Apponyi a konzervatív kancellár úgy próbálta ezt a hatalmas szellemi áramlatot feltartóztatni, hogy látszólag ő is elfogadta a Kossuthék liberális alapját és ezzel port akart hinteni a nemzet szemébe.

Hiszen már néhai jó Aesopus is megírta vala, hogy a farkas gyakran szokott báránybőrt öltetni magára.

Igy akarnak tenni Khuen és

Tisza urék is. Ha hazafiaskodni, magyarkodni kell, hát ők ahhoz is értenek! Ha hazafiságról van szó itt van Khuen, ha magyarságról van szó: itt van Tisza!

Ezért akar Tisza a kizárólagos hazafiság bajnokaként tündökölni. Ezért rágalmazza, gyalázza, becsmérelti a függetlenségi pártot.

Sőt ha a nemzeti fejlődés folyamán odáig jutunk el, hogy Magyarország népét teljesen, gyökeréig áthatja a függetlenségi eszme, a midőn majd a nemzet életosztöne fellázad és széttöri a lenyüggő bilincseket, lehet, hogy Khuen és Tisza belátják, hogy ezzel a mindent letipró áramlattal csak úgy lehet majd szembe szállami, ha még egy lépéssel tovább mennek.

Nem lesz elég csak hazafiaskodni és magyarkodni! Hanem direkt 48-asnak kell lenni! Még megérjük, hogy akkor nevezett urak a második számú báránybőrt is felöltik magukra és megalakítják a — 48-as muszkapártot!

— április 19.

A berettyóújfalusi választás. A berettyóújfalusi kerületben a munkapárt szünetelés harcot indított Leszkay Gyula a függetlenségi párt jelöltjének hívei ellen, dr. Ertsey Péter nagyváradai ügyvéd érdekében. Ertsey már majdnem minden községet bejárta a kerületnek, de sehol sem talált érdek nélküliek jó fogadására. — Vasárnap Beregszörben akart programbeszédet mondani, de dacára a nagy csendőri fedezetnek és dr. Örléy György újfalui kir. közjegyző erőlködésének, nem sikerült. Leszkay Gyulát ellenben mindenütt a legnagyobb lelkesedéssel fogadják. A négy év előtti ellenjelöltje Balogh Tihamér is az ő érdekében bontott zászlót. A választás a munkapárt bármilyen erőlködése dacára is Leszkay Gyula fényes győzelmével fog végződni.

Épp ott, ahol az uram szokott. Én nem tudom, hogy mi történt, de én bűnbe estem...

Az utolsó szavai alatt leugrott a földre. Most már szaladgált és úgy beszélt.

— Pedig csak a csengőt kellett volna megnyomni és rohant volna be a cseledség. És anya lettem. Addig térdem állva imádkoztam egy gyerekért az eghez, most meg rettegetem, ha rágondoztam. Az uram, az százszor megimádott érte mindennap. Én meg olyankor forró hideget éreztem minden tagomban. Ezer kénköves ördög táncolt a lelkemben, mikor először megmozdult bennem a gyerek. Sokszor megnyugodtam egy küssé. Hisz nem tudja meg soha senki... Hisz azt csak én tudom. Az az átkozott nem fog elárulni. De hátha... Hátha...

Szemei vadul kezdtek szikrazni, megragadta az orvos mellén a ruhát és megrázta minden szavánál...

— Mint villám hasított belém, hátha ő rá fog hasonlítani. Nem tudtam többet megnyugodni. Félttem. Ott fog előttem állani mindig. Juj! Eszembe fogja juttatni mindig azt a délutánt. Mennél inkább közeledett a szent esuda, mikor az előbbi élet ered, annál jobban imádott az uram. Én meg annál jobban irtóztam magamtól. Majd belebolondultam abba a gondolatba, hogy ez az ember csókolni, ölelni fogja ezt a gyereket.

Aztán egy este... Már csak nyolc hét volt hátra. Elővette a holmiját. Ráborult a pici kis ingekre és es-kolta. Lerogyott

elibém és sirt a boldogságtól, mig kimondta. Megiásd flu lesz. Én érzem...

Most már huzzálta magával az orvost Föl és alá rohant és úgy cipelte magával.

— Nem birtam ki. Ott hagytam és szédelegve mentem ki a másik szobába. Az egész bensőm kavarni kezdett. Nem, az az atokban fogamzott magzat nem születhetik meg. És meg hozzá flu legyen. Juj! de szörnyű. Nem, ez nem lehet. Tudja mit csináltam. Jöjjon közelebb.

Maga mellé vonszolta, száját a fülébe tette és egész testében meg-megrázkódva, megcsukló térdekkel suttozta:

— Megöltem. Tudja. Már rég készen volt minden hozzá. Megöltem. Hát tehettem-e másképp? Hát nem volt igazságom? Aztán az uram meggyűlölt. Ott hagytam. Azt mondta, utál... Azt mondta, utál... Megvett... Gyűlölt... Engem... Doktor... Halja... hogy miért tettem. Mit mondtam volna... Azt — mondta... azt mondta...

Tombolt, dühöngött... Ajkát véresre marta... Ledobta magát a földre és vonaglott a zokogástól:

— Gyula, Gyula. Jöjj hozzám. Megvallok most mindent... Ó, hogy hagyhattsz itt engem? Hisz tehettem másképp?... Doktor, doktor...

Két ápoló lépett be. Felemelték és lekapcsolták az ágyára...

A Justh-párt Hosszupályiban.

A munkapárt terrorja. — Munkában a közigazgatás. — Fisch Ernő biztos diadala.

— április 19.

A h-pályii választókerület községekéből, hol a függetlenségi és 48-as párt lobogóját a népszerű és rokonszenves Fisch Ernő földbirtokos bontotta ki s lobogtatja magasan, olyan híreket kapunk a munkapárti korteskedésről, melyek a legnagyobb mértékben felháborítók. A nemzeti munkapárt Biharvármegye egyik legmegesontosodottabb mamebukját, az őt Tisza-párti Beöthy Lászlót léptette fel a Justh-párt jelöltje ellen, s miután látja, hogy a győzelemre semmi, de semmi kilátása nincs, az erőszakoskodás és fenyegetés eszközeit próbálja felhasználni. A kerület szinmagyar, igaz függetlenségi népe azonban nem ül fel a mézesmadzagos ígéreteknek, nem hajlik meg a fenyegetés és erőszak előtt sem. Hanem hazafias lelkesedéssel tömörül a 48-as zászló alá s nemcsak megmenti annak becsületét, hanem örökre elveszi kedvét a nemzetellenes munkapártnak attól, hogy ebbe a törhetetlen függetlenségi kerületbe bemenészkedjék.

Még idestova 6-7 hét választ el a képviselőválasztások idejétől, de Beöthy László érdekében már is munkába lépett a hivatalos hatalom. Hosszupályiban s a kerület több más községében a megyei és községi tisztviselők hihetetlen módon korteskednek. Maga Fráter Barnabás derecskei főszolgabíró, aki szintén a legrégebbi mamebukok egyike, Konyár községnek lakóiból valóságos csufszágot üz s a község belbékéjét megzavarni igyekszik. A tagosítást használja fel kortesfogásnak; akik a tagosítást óhajtanák, azoknak megígéri azt, akik pedig ellenzik, azoknak az ellenkezőjét, illetve a tagosítás elhuzását ígérte meg. A község lakói felvannak habarodva e kétszínű korteskedés miatt s most már mindenki tudja, mennyit lehet adni a munkapárti ígéreterre.

Hosszupályiban Csighy Andor református lelkész a munkapárt főkortese. Csighy Andornak állítólag tanfelügyelőséget ígértek, ezért állott a nemzet ellenségeinek szolgálatába. Egy református pap, aki a szószékéről korteskedik az igazi függetlenségi eszmék ellen, — ez csakugyan orcapirító, felháborító dolog.

Hát a községi jegyzők? Vannak községek a kerületben, melyeknek jegyzői a törvény világos parancsát lábbal tiporva, — magukhoz merik hívni egyenkint a választópolgárokat s velük szemben a megfélemlítés minden eszközét igénybe veszik, hogy mint parancsra hajló szolgákat betelerjék a munkapárt táborába. Vannak, akik 50-100 koronát igernek nyíltan a választóknak szavazatukért. Lélekvásárt akarnak rendezni a legbecsületesebb emberek között, meg akarják becstelenteni ezt a jó magyar népet.

Magyarok, kik a hosszupályi kerületben száz kísértésnek vagyunk kitéve, tudjátok meg, hogy ezek az urak megszégyenítik a törvényt! Az 1899. évi XV. törvényeik azt mondja, hogy háromhónapi, esetleg egy évi fogházzal kell büntetni minden jegyzőt, szolgabírókat, papot és bármely köztisztviselőt, aki valakit erőszakkal, hogy erre vagy arra szavazzon, vagy hogy ne szavazzon. Ugyanez a büntetés éri a jegyzőket s a többi tisztviselőket, ha valakit visszaakarnak tartani a szavazástól, vagy ha pénzt ígérnek akárhány cserébe azért, amétt eladja a lelkét, a becsületét. És aztán nemcsak a csábító bünteti a törvény, hanem azt is, aki enged a lidérc kísértésének. Aki szavazataért pénzt fogad el, azt becukják kerülhetetlenül. Ezt bizonyosan nem mondják meg a csábítók, amikor ostromolják, környékezik, megfélemlítik az embert. A törvény meg azt is eltiltja a tisztviselőnek, hogy megszólítson valakit a szavazás dolgában. A tisztviselőnek az a dolguk, hogy a község dolgait vigyék előbbre, a község szénájára ügyeljenek és nem az, hogy politizáljanak.

Mi nem is felünk még százszorta heve-

sebb és erőszakosabb megfélemlítéstől sem. Mi bizunk abban, hogy ez a becsületes magyar nép nem adja vásárra a lelkét, nem lesz hűtlen ősei hagyományaihoz és lelkesül örömmel nemcsak diadalra, hanem rácsüt örömmel nemcsak a függetlenségi győzelem, fényes diadalra viszi a függetlenségi párt zászlaját, melyen a *Fisch Ernő* tisztelt neve áll.

KÖZOKTATÁS.

Iskolaszéki ülés. A debreceni ref. egyház iskolaszéke április hó 22-én délután 4 órákor az egyház tanácstermében ülést tart. Tárgyak: Háló Sandor és társai felebbezése ideiglenes éveik ügyében. Káposztás Imréné kérvénye körpótlék ügyben. Karsai János kérvénye szolgálati éve ügyében. Varsányi Imre nyugdíjhatárolása. Csapó-utcai igazgatótanító ajánlás stb.

A politikai helyzet

(Elmarad a közös minisztertanács. — Ellentétek a kormányban. — Országos akció a választói jog mellett.

Budapest, április 19.

Amíg Tisza István és társai a legnagyobb erőfeszítéssel szállanak szembe a választói jog híveivel, addig a nemzet széles rétegei, mint egy ember, szállnak sikra a népjogok általánosítása mellett, mert tudják és érzik, hogy az ország jövője a gazdasági és közjogi önállóságért folytatott küzdelem sikere elsősorban attól függ, vajjon megnyitják-e a kitagadottak milliói előtt az alkotmány sáncait és módot adnak-e nekik a nemzeti munkában való részvételre. Ezért alakul most az általános, titkos és egyenlő választói jog országos szövetsége, amelyhez nagy lelkesedéssel csatlakozik az egész nemzet. A függetlenségi és 48-as párt szintén ezért a célért küzd és *Justh Gyula*, a pártnak fáradozó elnöke, immár a harmadik országgyűlésben tartja körutját, hogy hirdesse az általános, titkos és egyenlő választói jogot.

S míg a nemzet ilyen csodálatos egységben küzd a népjogok kiterjesztése mellett, a kormánykezelésben ismét kiélesedtek az ellentétek. A három napos minisztertanács teljes eredménytelenséggel végződött, mert a hivatalos jelölések dolgában sehogy se tudtak megegyezni. Az általános választói jog híveit *Tiszák* ki akarják egészen szorítani a jelöltek közül, a mi miatt *Khuen* nem járult hozzá a *Perzel* Dezső elnökelete alatt működő végrehajtó-bizottság listájához. De nem tudtak megállapodni még a közös költségvetés dolgában sem, s éppen ezért hagyta itt *Lukács László* a minisztertanácsot, már az első nap s nem törődött azzal, hogy mit végeznek. *Lukács* nem is akar Bécsbe menni, s ezért volt kénytelen *Khuen* a csütörtökre kitűzött közös minisztertanács elhalasztását kérni. A kormány és pártja a legteljesebb állásban van tehát, s a függetlenségi párt győzelme kétségtelen.

A választói jog melletti országos akciót *Bánffy Dezső* vezeti, aki a főváros polgárságát április 21-ére gyűlésre hívta egybe. A gyűlésnek egyedüli tárgya az általános, egyenlő, titkos választói jog országos szövetségének szervezése.

A választói jog ellenségei tehát hiába zúgolódnak, mert szemben áll velük a nemzet, amelynek ereje ellenállhatatlanul söpri el az útjába állókat.

IRODALOM.

A Csokonai-kör irodalmi pályázata. A debreceni Csokonai-kör egy névtelen pártfogójának adományából a következő pályázatokat hirdeti: — 1. Kivántatik egy prózában vagy verses formában írott gyermekmese. 2. Kivántatik egy gyermek lelki világához mért lírai vagy elbeszélő költemény. Az irodalmi becsü pályamű jutalma 150—150 korona. — A pályaművek más kezével vagy gépen írva, jelígyes levéllel ellátva 1910. október 1-ig adhatók be a Csokonai-kör titkárságához.

Ipari tanfolyamok eredményei.

A fémipari szakiskola sikere.

— április 19.

Szép sikerrel számoltak be folyó hó 16 és 17-én a m. kir. állami ipari szakiskolán szervezett dynamogép és lokomobil kezelői tanfolyam *Aberle* Rajmond és *Gyenes* Kálmán okl. gépészmérnök tanfolyami előadó tanárok, *Longauer* István és *Csizmazia* Rezső, a gyakorlatokat irányító művezetők a hallgatókkal megejtett képesítő vizsgálatokon a vizsgalóbizottság előtt.

A dynamogép kezelői tanfolyamra beiratkozott 43 hallgató közül a vizsgálatra jelentkezett 33 hallgató szerezte meg az erős áramu elektromos vezetékek szerelésére jogosító bizonyítványt, — a lokomobil és a cséplőgépkezelői tanfolyamra jelentkezett 33 egyén közül 26 jelentkezett a vizsgára, kik mindannyian megszerezték a képesítő bizonyítványt.

A vizsgálat után a hallgatók vezetőikkel együtt a *Kerekes*-féle vendéglőben jöttek össze barátságos lunch-re, — hol fesztelen együttlében élvezték a szép siker eredményeit. A hallgatókat, előadó tanárokat és művezetőket az ipar előmozdítása érdekében kifejtett szorgalmukért *Sztankay* F. Béla igazgató, vizsgalóbizottsági elnök köszöntötte fel. Szembe állította a törekvő, tanulni vágyó iparosokat azokkal, kik önérdüküket figyelmen kívül hagyva, nem haladnak a modern technika vívmányaival. A hallgatókat mint a jövő nagy hatalmas magyar ipari világ oszlopaiv üdvözli. A hallgatók nevében *Göblyös* Ferenc szoboszlói kovácsmester köszöntötte meg a tanárok és művezetők lelkes fáradozásait és felkérte társait, hogy buzgólkodjanak a jövőben is szakirányu önképzés terén, mert így lesznek csak respectált iparosokká.

Gyenes Kálmán máv. mérnök a tanfolyam vezetőségére, *Fennesz* József tanár *Polgár* Zsigmond kir. iparfelügyelőre és *Rotter* Ernő máv. műhelyfőnökre, *Csizmazia* Rezső művezető *Nagy* József debreceni kovácsmesterre, mint a tanfolyam lelkes pártfogójára üritette poharát.

Beszélték még *Derzsy* Béla, *Brischa* Béla tanfolyamhallgatók.

Itt említjük meg, hogy a szakiskolán folyó hó 24-én nyílik meg egy második mérlegjavító és folyó hó 25-én a stabil gőzgépkezelői tanfolyam. Mindkét tanfolyam sikere a jelentkezők nagy számánál fogva, már eleve biztosítva van.

SZÍNHÁZ.

* **Elnémult harangok.** Gál Gyála, a művészvendég tegnap este ismét ragyogtatta tehetségét Rákosi „Elnémult harangok” *To-dorescu*-jában. A nehéz szerepet tehetségének és tudásának párosításával játszotta oly nagyszerűen, oly elragadóan, hogy minduntalan zajos tapsra ütődtek össze a kezek. Művészetének csodálata és ámulata minduntalan zajos ünnepeletésben nyilvánult. A debreceni publikum hálás volt a művésznek azért az élvezetért, amelyet neki két estén át szerzett, s a művész ittléte örökké emlékezetes lesz azok előtt, akik nagyjátékában gyönyörködtek. A nagy művész játéka háttással volt a többi szereplőkre is, akik kivétel nélkül helyesen oldották meg feladataikat.

* **Zách Klára.** Már is rendkívüli érdeklődés mutatkozik a vasárnapi bemutató iránt. Az igazgatóság nagy gondalal állítja ki ezt az ujdonságot, melyen a szerzők is jelen lesznek. A darab eredeti magyar leve-

gője, magyaros zenéje és szép hangszerelése már eleve biztosítja a daljáték sikerét. Az előadásban az egész személyzet játszik.

* **A Góth-pár vendégjátéka.** A színház legközelebbi vendége a Góth-pár lesz. Góthék a következő darabokban lépnek fel: *Tolvaj*, *Baccarat* és *Ingoray*. Ez utóbbi ujdonság Debrecenben.

* **A hét műsora.** Szerdán „Bajusz”. Csütörtökön „Sis fiók”. Pénteken „Tatárjárás”. Szombaton „Táncos huszárok”. Vasárnap délután „Az ördög mátkája”. Este „Zách Klára”, ujdonság. Hétfőn „Zách Klára”, ujdonság.

Roosevelt Bálolnán.

A volt elnök elutazása.

— április 19.

Budapest vendége: *Roosevelt* Tivadar, a program szerint ma reggel elutazott Bálolnára, hogy megtekintse az állami ménest. Az Egyesült Államok volt elnöke leadta névjegyét dr. *Bárczy* István polgármesternél. Az utvonalon az összeverődött járókelők lelkesen megéljenezték *Roosevelt*-et. Már kilenc órákor nagy közönség lepte el a keleti pályaudvar környékét és a perrent. Nagy rendőri készség vonult ki a rend fenntartására.

Az exelnök fogadására *Marx* János elnök-igazgató és *Ofner* János üzletvezető jelent meg. Megjelent az angol, olasz, német, orosz és az argentiniai főkonzul, mindegyik a feleségével, azután *Hieronymi* Károly kereskedelemügyi miniszter.

Tíz órákor a vendégek felszálltak a pályaudvaron várakozó különvonatra, amely megindult Bálolna felé. A vendégek Ácsig mentek a vonattal, s onnan kocsin tették meg az utat Bálolnáig.

A magyar állam mintaszerűen berendezett méntelepén s mintagazdaságán szemmel láthatólag pompásan találta magát *Roosevelt*, akiről tudni kell, hogy élete javát pusztán töltötte. A bálolnai telep minden zegér-zugát megtekintette s a látottakról a legnagyobb elragadtatás hangján nyilatkozott.

Este hét órákor érkezett vissza *Roosevelt* a fővárosba, ugyancsak különvonaton. A pályaudvaron automobil váta, melyen a Hungaria-s állóbeli lakására hajtatott. Itt várt rá *Mikszáth* Kálmán, a kosorus író, kit *Roosevelt* mindenáron meg akart ismerni, mert a *Szent Péter esernyője* című regénye annyira megtetszett neki, hogy *Mikszáth* megismerése előtt nem akart távozni Magyarországról. *Roosevelt* több, mint fél órán át barátságosan és szeretettel beszélgetett el *Mikszáth*-tal.

Este 9 órákor *Khuen* gróf miniszterelnök estélyt adott *Roosevelt* tiszteletére a várban levő miniszterelnöki palotában. Az estélyen a kabinet tagjai s számos magyar előkelőségen kívül *Hengelmüller* amerikai nagykövet is megjelent. A volt elnök közel éjfélig maradt együtt a fényes társasággal.

Eredetileg az volt a terve *Roosevelt*nek, hogy tegnap éjjel egy órákor utazik el Budapestre. Mivel azonban az utazás s az estély kissé kimerítette, csak szerdán reggel hagyja el Magyarországot, hol saját állítása szerint körútján a legkellemesebben érezte magát.

Az Odol nevezetes tulajdonsága, hogy a szájnak bámulatos, diskkrét, kellemes illatot kölcsönös, mely az Odol sajátos, tartós hatása folytán a szájból órákig megmarad.

SPORT.

Debreceni vivó sikere. A Szegeden most lezajlott országos vivóversenyen megérdemelt sikere volt egy kitűnő, fiatal debreceni vivónak. *Trestyánszky Károlynak.* A jeles vivó az egyéni versenyekben a szegedi pénzügyintézetek győnyörű tiszteletdíját nyerte el.

A szegedi gyufagyár katasztrófája.

Légberepült kazán.

13 halott, 21 sebesült.

Szeged, április 19.

Rémes katasztrófa hírének közli velünk szegedi tudósítónk. A szegedi gyufagyárban felrobbant egy nyolc mázsás kazán. A robbanás következtében a falak összedőltek, maguk alá temetve a munkásokat. A szerencsétlenségnek eddig 13 halottja és huszonegy súlyosan sebesült áldozatja van. A katasztrófa részletei a következők:

Ma reggel negyed kilenkor a szegedi Pálffy-féle gyufagyárban kazánrobbanás történt, amelynek eddig tizenhárom halottja és huszonegy sebesültje van. — A kazánház a gyártelep közepén van. Mellé van a svéd osztály, ahol a gyufákat a foszforba mártogatják, vele szemben a foszforosztály. A harmadik épület a kazánházzal együtt ez a két épület háromszöget zár be. Itt dolgozott a szabadban körülbelül harminc leány. Mikor a robbanás megtörtént, Wolf Gyula gépész éppen elhagyta a gépházat. A robbanás egy oszlophoz esapta, elájult, később magához tért és most a gyár irodájában ápolják. Elmondja, hogy a gép kazánját körülbelül husz méter magasra vetette a robbanás. A kazán nyolc mázsa volt. Mielőtt elájult, óriási jajgatást hallott.

A nagy robbanás hangjára megérkezett a közeli huszárkaszárnyából és a gyalogsági laktanyából a katonaság, azonkívül a mentők és a tűzoltók, akik nyomban a mentéshez fogtak. Nyolc 13—17 éves leányt holtan húztak ki a romok alól, azonkívül 21 sebesültet, akik közül öt meghalt, mielőtt rátettek volna a mentőkocsira. — A halottak közül tíz leány és egy férfi, a sebesültek közül 17 leány és egy férfi: Ortner Antal fűtő, aki a kórház 16. számú szobájában haldoklik, — a következőképp mondta el a robbanást:

— Többször mondtam a főgépész ur-nak, hogy lyukas a kazán, de hiába. Ma reggel is hiába figyelmeztettem a főgépész urat, hogy baj van, de rám sem hederített. A cső megrepedt, a víz kifolyt és megtörtént a szerencsétlenség. A haldokló erre elkezdett kiáltozni: Gazemberek! Gazemberek!

A főgépész a következőket mondta: Reggel fél 8 órakor benn voltam a kazánházban, megvizsgáltam mindent, elég vizet találtam és azután tovább folytattam a vizsgálatot. Minden rendben volt, igazán nem tudom, mi okozhatta a katasztrófát.

Pencig Antal, a gyár tűzoltója, kinek 17 éves Etel nevű leánya elpusztult, azt mondja, hogy hónapok óta látta, hogy a kazánnál hiba van, már az nagyon öreg, ki kellene javítani, de nem akartak rá hallgatni. Érdekes, hogy Pencig felesége, aki

ezelőtt hat esztendővel szülési fájdalmak következtében megnémult, most, mikor meglátta leánya holttestét, megszólalt és örülten futkosni és kiáltozni kezdett: „Hol a leányom! Hol a leányom!” Csak nagynehezen tudták lecsillapítani.

Szegeden egy fél óra alatt az egész város talpon volt. A gyufagyárt rengeteg tömeg veszi körül. A megdöbbent emberek sorfala között szállítják el a szivettépőn jajveszkelő sebesülteket. Csakhamar megérkeztek a halottak hozzátartozói is; a gyár udvara megtelt a gyászolók sokaságával, egymást érik a megindító jelenetek, amint egy-egy munkásasszony, egy vagy másik borzalmas megesonkított holttestben a gyermekét ismeri föl.

A kazánház körül lévő épületek falai bedőltek. Rögton hozzáláttak a romok eltakarításához, mert nem bizonyos, hogy a beomlott falak nem temettek-e maguk alá munkásokat.

Elegáns kemény- és puha KALAPOK

legnagyobb választékban

Lengyel Samunál
Piac-utca 43. szám.

UJDONSÁGOK.

— **Kitüntetett debreceni tisztek.** A király *Mihálicsics Györgynek*, a debreceni 3. honvédegyezred ezredesének kitűnőszolgálati elismerésül a 3. osztályú vaskoronarendet, *Hill Ferenc* 3. gyalogezredbeli és *Czitó Károly* 2. honvédhuszár-vezredbeli alezredesnek a katonai érdemkeresztet adományozta, a díjelengedésével. Megparancsolta továbbá a király, hogy *Hollósy Tihamér* és báró *Kemény Elemér* 3. gyalogezredbeli főhadnagynak adják tudtul legfelsőbb megelégedésének kifejezését.

— **A főreáliskola új tanára.** A debreceni állami főreáliskolához az elhunyt *Laczó Károly* helyébe a vallás- és közoktatásügyi miniszter *Isoz de Chateau d'Oex* Emil budapesti kereskedelmi akadémiai tanárt nevezte ki a francia és német nyelv rendes tanárává.

— **Eröss Lajos Aradmegyében.** Aradról jelentik: *Eröss Lajos* ref. püspök vasárnap Aradra érkezett a ref. egyház ügyeinek megvizsgálására. A püspököt nagy ünnepséggel fogadták. A püspök a templomban szónoklatot tartott, melyet igen nagyszámú közönség hallgatott meg. Délben tiszteletére banket volt, melyen az összes felekezetek papjai résztvettek. Hétfőn a püspök *Gyorkra* utazott és onnét *Lippára* ment, hol *lovasbandérium-*

mal várták és a vonatot, amelyben a püspök utazott virágokkal feldisztették.

— **A város gőzfertőtlenítője.** A városi tanács nemrégiben elhatározta, hogy a modern viszonyoknak megfelelő gőzfertőtlenítőgépet fog beszerezni. Minthogy hazánkban ilyen gépet nem gyártanak, engedélyt kértek a minisztertől a gépnek külföldről való szállítására. A miniszter a tanács ebbeli kérelmét tegnapi leiratában megtagadta. A tanács újabb felterjesztést fog tenni a miniszterhez az engedélyezés iránt.

— **Meghalt egy királygyilkos.** *Belgrádból* táviratozzák. *Masin Sándor* nyugalmazott ezredes, aki mint a tragikus végezetű *Draga* királyné sógora, egyike volt az 1903. évi összeesküvés legfőbb szereplőinek, tegnap este hosszabb betegség után meghalt. *Masin* egyike volt azoknak az összeesküvő tiszteknek, akiket 1906-ban Anglia sürgetésére nyugdíjaztak. *Masin* már 1893-ban résztvett *Sándor* király államcsínyében és egészen 1900-ig a király különös kegyeltje volt. A király házassága után azonban *Masin* ezredes kegyvesztett lett és 1901-ben nyugdíjazták. A merénylet — melynek a királyi pár 1903 június havában áldozatul esett — legnagyobb részt *Masin* munkája volt. A trónváltás után újjászervezett kormányban *Masin* mint aktív ezredes átvette a közmunkügyi tárcát és később vezérkari főnök lett, de Anglia kívánságára kénytelenítve volt nyugdíjba menni. *Masin* azóta mint ügynök a hadsereg részére való szállításokkal foglalkozott.

— **Étkezőkocsi a debreceni gyorsvonatoknál.** Régi panasza volt a gyorsvonaton utazó közönségnek, hogy a vonatokkal közlekedő ugynevezett buffé-kocsik nem tudják kielégíteni az utazó közönség igényeit. A Nemzetközi Hálókocsi Társaság emiatt ki akarja küszöbölni a buffé-kocsikat, s ezek helyett új étkezőkocsikat fog járni. Most készült el a győri vaggongyárban hat új étkezőkocsi; ezeket a kocsikat 1910. év május hó 1-től kezdve azokhoz a gyorsvonatokhoz csatolják, ahol élénk a forgalom és nincs étkező-, hanem csak buffé-kocsi. Így a Budapest—Debrecen között közlekedő gyorsvonatokhoz is be fognak állítani egy ilyen új kocsit.

— **Rendkívüli közgyűlés.** Debrecen város törvényhatósági bizottsága e hó 30-án rendkívüli közgyűlést tart, amelyen néhány fontos halaszthatatlan ügyet fognak tárgyalni.

— **Méhészeti tanfolyam.** A német, osztrák és magyar méhészek 55-ik vándor-gyűlése és ezzel kapcsolatos méhészeti kiállítás a földmivelési kormányának a németországi *Wiessenfelsben* múlt évben megtartott 54-ik vándor-gyűlésén eszközölt és elfogadott meghívása folytán a folyó év augusztus havában Budapesten fog megtartani. Mint-hogy ezen kiállítás nemcsak az intézet személyzetét, de felszereléseit is igénybe fogja venni, s mivel ezenfelül a vándor-gyűlés ideje

A Központi Cipő- és Kalap-áruházban

DEBRECZEN, Dréher mellett

költözködés miatt

a raktáron levő összes

cipők, kalapok és fehéreneműek

gyári árban adatnak el.

Telefon 435. sz.

alatt a gödöllői méhészgazdaságba tanulmányi kirándulás is fog rendeztetni, a máris meginduló előmunkálatokra való tekintettel, a gazdaság tanfolyamai közül a folyó évben csupán a földmives gazdák és az állatorvostan hallgatók tanfolyama lesz megtartható, míg az erdőőrök, lelkészek, néptartók és a nők tanfolyamainak Gödöllőn való megtartásától az intézet a folyó év nyarán eltekinteni kénytelen. Ezen elmaradó tanfolyamoknak máshol leendő pótlása iránt később fog intézkedés tétetni.

— **Debrecen város szabályozása.** Debrecen város szabályozási bizottsága tegnap délelőtt Kovács József polgármester elnöke alatt ülést tartott. Az ülésen bizalmas beszélgetések folytak a szabályozási tervezetről. A megállapodások még nem a nyilvánosság elé valók. A tanácskozást folytatják.

— **Kelen Jenőt, a „Debreceni Bank“ ügyvezető-igazgatóját, a magyar pénzügyi tisztviselők országos szövetsége vasárnap tartott közgyűlésén választmányi taggá választotta.**

— **Az új hadtestparancsnok.** A hivatalos lap mai száma jelenti, hogy a király lovag Frank Libort, a 7-ik hadtest volt parancsnokát állásától saját kérelmére fölmentette s a hadtest vezetésével Seefranz Antalt, a 15-ik gyaloghadosztály parancsnokát bizta meg. Az új parancsnok még május folyamán szemlét tart a hadtest összes ezredei fölött s így a debreceni cs. es kir. helyőrséget is meglátogatja.

— **Meghiusult békéltetés.** Tegnap délután ült össze a sztrájkoló pékmunkások és a mesterek kiküldött bizottsága, hogy békét teremtsenek a felek között. A békéltetés azonban nem járt eredménnyel, mind a két fél ragaszkodott álláspontjához és így a sztrájk a nagyközönség kárára és rovására tovább folyik.

— **Fellépett lépfene.** A város kilencedik körzetében lépfenés tünetek közt több állat hullott el. A polgármester elrendelte a zárlatot.

— **Kamarai hírek.** Az O. M. K. E. arra kérte a kereskedelmi kormányt, hogy tekintettel a kereskedelmi utazók által magukkal vinni szokott minta kolekcióra — módosítsa azt a rendelkezést, miszerint 100 kilónál súlyosabb darabok podgyásként nem vihetők. A miniszter ezt nem teljesítette, mert a kereskedelmi utazók érdekei a szóban forgó korlátozás által érintve nincsenek. Alig van ugyanis forgalomban levő kereskedelmi cikk, melynek mintái 100 kg. súlyú podgyásdarabokba ne volnának csomagolhatók az utazóval vitt podgyásdarabok száma pedig nem korlátozott. Eanél fogva a mintagyűjtemények csonkítására szükség nincs, legfeljebb más formába illetve több bórondbe való csomagolására.

— **Szántó Győző a munkásokért.** A Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége tegnap tartotta közgyűlését, melyen a debreceni fiók, elnöke, Szántó Győző is résztvett. A közgyűlésen hosszabb indítványt terjesztett elő Szántó Győző, melyben arról szólt, hogy munkabérek emelkedésének nincsen nyoma a munkások jólétének emelkedésében. Szükségesnek tartja ezért, hogy

a Szövetség a legközvetlenebb forrásból: maguktól a munkásoktól tudja meg azt, hogy jólétük emelésére micsoda intézkedéseket kívánnak s ennek legjobb módja volna az, ha a legközelebbi népszámlálás iveréhez erre vonatkozó kérdéseket csatolnának. — A közgyűlés Szántó Győző indítványához egyhangulag hozzájárult.

— **Nagy tűz Mándokon.** Tegnap reggel 6 órakor Mándok községben a Vasut-utcában Gáncsos Lajos és Borku Péter mándoki földmivesek háza kigyuladt és az összes melléképületekkel együtt leégett. A kár 10000 korona.

— **A színházi bizottság ülése.** A színházi bizottság folyó hó 22-én, pénteken délután négy órakor ülést tart a városháza kistanácstermében. Zilahy Gyula a jövő hó műsorát terjeszti elő s bemutatja a jövő évi társulati névsort.

— **Szivárvány a hold körül.** Tegnap este ritka légköri tümenyben volt részük az esti sétálók-nak, ha véletlenül ábrándosan felpillantottak az égre. Nyolc és kilenc óra között, mintegy fél óra hosszáig gyönyörű szivárvány tündökölt az égen, a szivárvány minden színének élénk ragyogásával. Könnyű bárnyfelhő uszott az égen s a holdszivárvány teljes gyűrűje e felhőn nyugodott s a gyűrű közepén a Hold fénylett. A ritka szép látványnak a felhő elvonulásával vége lett.

— **Halálozás.** Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk a felejthetetlen jó anyának, drága nagyanyának, legjobb anyós-nak, áldott emlékeztető rokonnak néhai öz. **Jobbágy Jánosné** született Gyulay Róza urnőnek folyó hó 18-án, életének 56-ik, özvegyiségének 3-ik évében, rövid, de súlyos szenvedés után történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk hült tetemei folyó hó 20-án délután fél 5 órakor, a Péterfia-uta 29-ik számú házunktól, a református egyház szertartása szerint, a Nagytemplomban tartandó gyászima után a Péterfia-utcai temetőben levő családi sírboltba tog örök nyugalomra tétetni. Mely végítészességtételre rokonainkat, barátainkat, jó ismerőseinket szomorított szívvel meghívjuk. Debrecen, 1910. április hó 19. Áldás és béke longjen drága hamvai felett! Egyetlen gyermeke: Róza férjével Ungváry Józseffel. Unokái: Rózsika férjével Rauchbauer Jenővel és Margitka. Sógornője: öz. Rácz Mihályné gyermekeivel. Sógora: Jobbágy Lajos nejjével és gyermekeivel. Valamint számos rokonok nevében is. A temetést Gebauer Károly temetkezési intézete rendezi.

— **A köztemető ügye.** A központi temetők ügyében kiküldött bizottságot tegnap délutánra ülésebe hívta meg Kovács József polgármester. Az ülést nem tartották meg, mivel a bizottsági tagok nem jelentek meg kellő számmal.

— **Nyilatkozat.** A félreértések kikerülése végett ez uton tudatom, hogy a „Karikás“ című élelap szerkesztéséről ez év február végén — másnemű elfoglaltságom miatt — visszaléptem; Suhogó név alatt tehát nem én szerepelek. **Rostkowitz Arthur** hírlapíró.

— **A nap halottai.** A tegnapi nap folyamán az állami anyakönyvi hivatalnál a következő haláleseteket jelentették be: Öz. Balogh Mihályné ref. 79 éves, Balogh Zsuzsánna ref. 67 éves, öz. Zobbágy Já-

nosné ref. 56 éves, Petermann Imre ref. 6 hónapos, Egri Margit ref. 2 hónapos, Bakóczy János ref. 26 éves, öz. Petrus Józsefné ref. 80 éves, Szabó Sándor ref. 66 éves, Hegyes Zsuzsa ref. 36 éves, Knöpfelmacher Daniel izr. 2 éves.

— **Rendőri hírek.** Lázár Károly Piac-utca 31. szám alatti lakos laboráns feljelentést tett a rendőrségen, hogy távollétében a szobájából a téli kabátját ellopták. — **Tóth György Erzsébet** ut 43. szám alatti lakos vendéglős panaszt tett a rendőrségen, hogy a vendéglői tekepályáról négy darab ébenfagyolyót elloptak.

— **Talált felöltő.** A belvárosi rendőrkapitányság közli: Találtatott a nagyerdőn egy férfi felöltő ruhadarab. Igazolt tulajdonosa átveheti a belvárosi rendőrkapitányságnál.

— **Női kalap alakítás és diszitése** 1 korona, Rózsánál, Kistemplombazár.

— **Akar nőszülni?** Hölgyektől (ezek között olyanok törvénytelen gyermekekkel, testi hibával stb.) 5—500,000 korona vagyonnal fel vagyunk hatalmazva, megfelelő férjet keresni. Csakis urak (ha vagyon nélküliek is), akiknek komoly szándékuk van és gyors házassághoz akadály nincsen, irjanak e címre: L. Schlesinger, Berlin 18. Deutschland.

— **Kölcsonöket ház- és birtokvétele,** avagy építkezésekhez legelőnyösebb feltételek mellett nyújt a Kereskedők és Iporosok Hitelszövetkezete Csapó-utca 1. sz.

— **Menyasszonyi kelengyékét** kitűnő minőségben és a legszebb kivitelben szállít **Kardos László** vászon- és fehérnemű üzlete, Kossuth-utca 9. Tessék árjegyzékét kérni.

Modell kalapok óriási választékban és olcsó árban csak Rózsánál. Kistemplombazár.

— **Választási tollakat és jelvényeket** legszebb kivitelben és legolcsóbban készít Dávidházy Kálmán könyvkötészete.

Nálam vett kalapformákat ingyen diszitek, Rózsa, Kistemplombazár.

TÁVIRATOK.

A király Boszniában.

Bécs, április 19. A király június végén Bosznia-Hercegovinába megy és be fogja utazni az annektált tartományokat. A bosnyák tartománygyűlés megnyitására azonban már nem lesz jelen, hanem **Lipót Szalvátor** főherceg fogja képviselni.

Letartóztatott százados.

Temesvár, április 19. Ma letartóztatták Temesvárt **Maklár Ferenc** nyugalmazott századost. A százados ellen ugyanis többen feljelentést tettek, hogy megígérte kiszabadításukat a katonáskodás alól bizonyos díjért. A pénzt fölvette ugyan, de ígértét be nem váltotta s az illetőket besorozták. A letartóztatás az egész városban nagy feltűnést keltett.

A marosvásárhelyi installáció.

Marosvásárhely, április 19. Maros-Torda vármegye megyebizottsági tagjai ma rendkívüli közgyűlést tartottak, melyen a főispán installációjáról volt szó. Az állandó választ-

Elvállalja:

mindenrendű épületek tervezését, építését átalakítását.

Építési irodája: Péterfia-utca 71.

BISOThKA ISTVÁN

építész, építőmester.

mány nevében *Köllő* Ignác alispán azt indítványozta, hogy ne vegyék ki a főispántól az esküt. Az indítvány óriási izgalmat keltett. *Désy* Zoltán, volt államtitkár, a megyei függetlenségi vezére azt indítványozta, hogy a megye írjon fel a miniszterelnökhöz aziránt, hogy az *Erődy* Sándor főispáni kinevezését vonja vissza. Nagy izgalmak között rendelkezte el az elnöklő alispán a szavazást, melynek eredménye az volt, hogy a közgyűlés egy szavazattöbbséggel kimondta, hogy a főispánt beiktatja.

Leugrott a negyedik emeletről.

Budapest, április 19. Ma délelőtt *Székely* Lipót Ilona nevű 20 esztendő leánya az Andrássy-ut 29. számú ház negyedik emeletén levő lakásuk ablakából leugrott és szörnyet halt. Egy éve, hogy meghalt az édesanyja, azóta buskomor volt, s most szörnyű módon eldobta magát az életet.

A széplaki verengzés.

Budapest, április 19. Politikai körökben óriási izgalmat okozott a széplaki véres programbeszéd. *Miskolczy* Ferenc, Biharmegye alispánja ma Budapestre érkezett és a miniszterelnöknek részletes jelentést tett az esetről.

Öngyilkos gyáros.

Budapest, április 19. Ma délelőtt agyonlőtte magát a Városligetben *Fodor* Gyula butorgyáros. Tavaly hamis bukás miatt testvérével együtt letartóztatták, de akkor a vizsgálat tartamára szabadon eresztették. Ma meghallotta, hogy a vádtanács elrendelte letartóztatását, kirohant a ligetbe és agyonlőtte magát. Testvérét azonban letartóztatták.

NYILT-TÉR.

E rovatban közlötték nem vállal felelőséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.

Kedves Barátunk!

Értesítünk, hogy megbízásod folytán f. hó 16-18 napjain tárgyalunk *Ormós* Pál ur megbízottjaival s arra a megállapodásra jutottunk, hogy közted s *Ormós* ur között ma, 19-én délután fél öt órakor lesz a párvial. Mi a jegyzőkönyvben kitűzött időben s helyen veled s orvosunkkal együtt megjelent ellenfeled segédje, *H. Ernő* ur s jelezte, hogy *Ormós* Pál ur másik megbízottjával s orvosával együtt rövidesen jelen lesz. Egy óráig várakoztunk, de ellenfeled sem meg nem jelent, sem elmaradását ki nem mentette.

Ennek folytán értesítünk, hogy az ügyet részéről a lovagiasság szabályai szerint befejezettnek tekintjük, ez ügyben tovább nem tárgyalunk, s felszólítunk Téged, hogy az esetleges hírlapi támadásokat ne vedd tudomásul.

Debrecen, 1910. április 19.

Ifj. Szikszay Gyula,
Buday Győző.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Büntetések halmaza. Tegnap tárgyalta a bíróság *Pócsi* Gábor hajduböszörményi lakos öszbüntetésének ügyét. Nevezett február hó 4-ike óta egy évi és egy havi börtönbüntetését tölti. Mivel azonban a hajduböszörményi járásbíróság is elítélte hat hónapi fogházra, a bíróság úgy határozott, hogy *Pócsi* Gábornak összesen egy évi,

egy hónapi és két heti börtönbüntetést kell leülni. Ebből három hónapot azonban kitöltöttek tekintenek. Az ítélet jogerős.

§ Than kontra Székely. Ismeretes, hogy *Székely* Imre laptzerkesztő sértő levelet küldött *Than* Gyulának, a Debreceni Ujság szerkesztőjének, amellyel a színház-kérdésben való állásfoglalásában akarta fenyegetéseivel megingatni. *Than* Gyula feljelentésére a debreceni járásbíróság tegnap vonta felelősségre *Székelyt* és a súlyosító körülmények figyelembe vételével 5 napi fogházra átváltoztatható 50 korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

§ Fölmentés rágalmazás alól. A törvénysek tegnap felmentette *Pozsgay* Miklós nyilvános rágalmazás vétségével vádolt hajdudorogi lakost, mivel a tanuallomásából kiderült, hogy a vád alaptalan. A bíróság a vádat elejtette és vádlottat nyomban szabadon bocsátotta.

A kiváló bór- és lítiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatású.

Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

SCHULTES AGOST Sziava-Lipóci Salvator-forrás-vállalat, Budapest, Budófrakp. 8.

OLCSÓ IRÓGÉPEK!

Minden rendszerűek, kitűnő állapotban, jótállással adtnak el.

„MERCUR“

összes rendszerű írógépek műszaki vállalat cégnél. Speciális javító műhely!

ADLER

elsőrangú gyártmány, teljesen látható írású és legnagyobb átütő képességű

IRÓGÉP

kizárólagos képviselő: Debrecen és Hajdumegyére.

Kellékek

valamennyi rendszerű író- és sokszorosító gépekhez!

COPYING OFFYCE! gépiró, másoló és sokszorosító iroda. Telefon 5-40.

Debrecen Arany János-u. 2. 15 Bejárat a II-ik kapun.

REGÉNY

A régi jó világból.

Abban pedig, hogy ebbeli hajlékának csepp ablaka sines, s neki csak öröme telik; mert minekutánna a nap legnagyobb részét ugyis alvással tölti, az ablakon beszakadó napvilág csak alkalmatlanságára volna; lévén Réceze Marcinak az a jó tulajdonsága, hogy sohasem alhatja ki magát tökéletesen és éjszaka is csak az tarthatja ébren, hogy az alabárgyát mind a két kezével kell tartania, nehogy elveszítse, mert különben olyan tizenkettőt huz reá a kisbíró, hogy bátran két annyinak betudhatja.

Mind a mellett az egész helységben

kedvesebb ember nincs Réceze Marcinál; mert valamikor csak olyan szükség adja elő magát, hogy valaki-el a aolondját kell járni, csak Réceze Marcit fogják elő. — Őt küldözgetik kakastejért; s vele vitetik házról házra sajt képében a bevarrt nagy káposztáskövet; kukoricfosztáskor őt bujtatják a zsákba; és több efféle falusi dővajkodásra alkalmasabb ember nincs Réceze Marcinál; amiért is szégyénynek, ha nappal végig kellett mennie a falun, oly nagy szomorúság ütötte ki magát a képén, hogy csak azt várták, mikor fog fiva fakadni.

Most is tehát nagy szomoruan tipeg végig az utcán. A merre jár, a pajkos lányok oly magasra verik fel előtte a port, mintha egy bornyucsorda szabadult volna haza a legelőről; de Réceze Marci azt föl sem veszi, reá se konyit a lányokra, pedig ezek közül egy sines, akibe magában szerelmes ne volna nagyon csakhogy nem meri megmondani egyiknek sem. (Folyt. köv.)

Kutcsövek, vízvezeteki csövek

horgonyozva és feketén, csatorna-rostélyok, KUTKAGYLÓK, zabló-csészek.

Vasgerendák, tető-lemezek

horgonyozott és fekete vaslemezéből, asphalt, katranyos lemezéből,

Sesztina Sajosnál

Piacz u. 23.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gy. hatása a legmakacsabb gyomor- és altest-bántalmak, gyomorhív, rögzött székrekedés, májban-talom, vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyegetnek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sós-borszesz nevezetesen, mint fájdalom-össillapító bedörzsölés-szer köszvény, osz és a meghülés egyéb következményeinél legismertesebb népszerű.

Egy ónozott eredeti, üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökeres gondozására és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 fill. Öt darabé 1 kor. 80 fill. Minden darab gyermek szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva.

Fő-szétküldés:

MOLL A. gyógyszerész,

cs. és kir. udv. szall. által Bécs, I. Tuchlauben 9 Vidéki megrendelések naponta posta-utárvét mellet teljesítetek. A raktárakban tesék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Bel- és külföldi szövetekből

szabásomért és munkámért felelősséget vállalok.

PÉNZT

mindenkinek megakarít, aki öltönyét vagy felöltőjét

40-50 koronáért

méret után finom gyapjú-
szövetből készített ::

Fettman Sándor

uri szabónál

KOSSUTH UTCA 13 SZ.

Gyors és pontos kiszolgálás

!! Ujdonság !!

Valódi édes, nemes csemege rózsapaprika, kilója 3 kor. — fillér.

Valódi felédes rózsapaprika, kilója 2:80 K

Gulyás (juhász) paprika kilója 2— K

Legfinomabb szegedi tojásos tarhonya, apró vagy nagy szemű, kilója 1:10 K

Szegedi prima szalámi a legolcsóbb napi áron.

Árúim vegytisztaságáért szavatok.

Táborszky A.

paprikakereskedő

SZEGED.

Kereskedőknek engedmény.

Francia Delin

ujdonságaink

óriási választékban raktárra érkeztek

Bosznay J. és Társa

divatáruházában

Debreczen, Kossuth-u. 5.

Szintartó zefirek,

kartonok, batistok, ruhavásznak. Szines és fehér kész nappali férfiingek, kélzők, gallérok. Turista- és hálóingek. Női batist fehérneműek, legnagyobb és legszébb választékban

Kardos Lászlónál

Kossuth-u. 9. sz.

Kut-u. 84. sz. ház eladó 4 rendbeli lakással, jövedelmez évente 440 koronát, utcarendezés után legközelebb sarokház lesz, üzletnek is megfelel.

Értekezhetni Kut-u. 84. sz. alatt.

200 kat. hold fekete szántó föld, gazdasági épületekkel bérbeadó.

Értekezhetni Honvéd-u. 62. sz. a.

180 magyar hold holdanként 20 koronájával folyó évi augusztól bérbeadó.

Több rendbeli modern lakások 3, 4, 5, 6 szobások május 1-re kiadó.

Mindezekről értekezhetni lehet

BÖR JÓZSEF

közvetítőnél

Honvéd-u. 62. sz. alatt.

Figyelem!!

Késpénzkölcsönök.

Jelzálogkölcsön 4%, 4 1/2% és 5% amortizációra, Konvertálás, Személyhitel (bankpén 1-2 kezessel, magánpénz kezes nélkül), Öröksegek vétele, Vállalatok finanszírozása, Részvénytársaságok alapítása, Fizetésekreptelen kereskedők kiegyelintetése, valamint

Adás-vétel.

Birtokok, házak, gyárak, üzletek, kávéházak, szállodák, vállalatok eladását vagy vételét közvetíti gyorsan, kullánsan.

ADLER ÉS SINGER

Általános Forgalmi Vállalat

Betéti Társaság.

31 Budapest, József-körut 21.

A HALLEI-ÜSTÖKÖS

elmulik, de a

„BOCSKAY“-cipőkenőcs

továbbra is megmarad!

GYÁRTJA:

NEUMANN NÁNDOR

vegyészeti gyára.

Telefon: 205. Debreczen. Telefon: 205

Kapható: mindenütt!

MEGLEPŐ SZINTE CSODÁLATOS GYÓGYEREDMÉNYEKA

APTAMÁSI

LITHIUM-GYÓGYVIZ-

zel gyomor, vesese-hólyagés belbántalmaknál valaminth asthma, bronchiale, köszvény és húgysavas diathesis eseteiben.

Debreczenben kapható:

KONTSEK GÉZA

fűszer- és csemege kereskedésében

5 DEBRECZEN, Kossuth-utca.

Jdeg-és kedélybetegek

(külön férfi- és női elmeosztály a nmtsg. bmnst. 21,483. sz. engedélyével) felvétetnek a Miskolczi Szanatórium és Vizgyógyintézet ezen célra legkényelmesebben berendezett külön pavillonjában. Kitűnő ápolás és ellátás! Mérsékelt árak!

Közelebbi felvilágosítással szolgál:

Dr. LÁTRÁNYI JÁNOS SÁNDOR

szakorvos, az intézet főorvosa.

Ugyancsak felvétetnek s szakorvosi gyógykezelés- és kiképzésben részesülnek ideges és gyengeelméjű gyermekek.

Építkezéshez

szükséges finoman rostált iszapmentes folyamhomok és kavics jutányos árban vagonrakomá-
nyonként megrendelhető

Rácz és Kupferstein

oégnél, építkezési és toherszállítási vállalkozók

Miskolczon.

Valódi brünni szövetek

az 1910. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény 3:10 m. hosszú	1 szelvény 7 korona
	1 szelvény 10 korona
elegendő teljes férfi ruhához)	1 szelvény 12 korona
(kabát, nadrág és mellény)	1 szelvény 15 korona
	1 szelvény 17 korona
ára csak	1 szelvény 18 korona
	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20 koronáért éppugy felöltő-szöveteket, turista-lodent, selyemkamgarnt gyári árákon küld a mindenütt ismert, megbízható és szolid posztógyári raktár

Siegel Imhof, Brünn 11.

Minták ingyen és bérmentve.

Nagy előnyére szolgál mindenkinek, ha szövet-szükségletét directe a gyártáshelyén Siegel-Imhof cégnél rendeli. Oriási forgalma miatt állandóan a legnagyobb választék a legujabb szövetekből. Szabott, legolcsóbb árak! Bármily kis megrendelés teljesítése szigoruan mintahű és figyelmes.

Keskenyvágányu vasuti anyag

4000 m. sin és hordozható vágány, billenőkocsik, kitérők és fordítók jutányosan átadók. Érdeklődők irjanak „M 4820“ jelige alatt **MOSSE RUDOLF** hirdető irodájába, Budapest, Nádor-u. 11.

APRÓ HIRDETÉSEK. >>

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér; a legkisebb hirdetés 40 fillér. <<

Levelezés.

Levele van a kiadóban és a hivatalos órák alatt átvehetik:
"Türelmetlen".

"Jó barát" szerdán reggel a kívánt helyre levél megy.

M. . . I. szürke kockás felöltő, közledek-kor kemény kalappal a jobbkezben, a jelzést lehetőleg délelőttre.

Tóga. Aranyos baba, a jelzett időt változtassa meg, bármelyik hétköznap délelőttre, — a vásár miatt kivihetetlen.

Lollának levél ment a Főpostára. Kérem sürgősen átvenni.

"Kellemes órák" jelígre levél ment "Fehér ibolyától" jelzett idő helyett szerdán.

"Jó barát." Egy kis türelmet s holnap, azaz csütörtökön reggel levél megy a kívánt helyre.

Fess urhölgyet támogatnék kettőszáz koronával havonta, ki állandó barátnóm lenne. Leveleket "Párisi 35" jelígre Budapest, főposta restante kérek.

Házasságokat teljesen díjtalanul közvetít a "Hymen" házassulandók hetilapja. Kérjen ingyen felvilágosítást és mutatónyomtatást. Budapest, IX. Kinizsi-u. 19. II. e. 11. Válaszbélyeg.

Ajánlat.

Jo állapotban levő modern fűszerüzletberendezés eladó. Értekezhetni Mayer Jenő és Béla cégnél Piac-u. 33.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon asztal erítő, szövet és csipkefüggöny, futó- és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi, fiu öltönyre, vagy tükör, kép és butor, csekély havi részletre. Városi, megyei és állami tisztviselők kedvezményben részesülnek Tisztelettel Kaiser Salamon Hatvan-u. 2. Telefon 685.

Valódi szegedi rózsza és édes nemes paprika különlegességek óriási raktára Lindenfeld J. Jenő fűszernagykereskedésében. Városház-u. 2. Rózsater 3. Telefon 79. sz.

Monogrammok himzését elvállalja özv. Ducsy Józsefné Darabos-u. 50.

Arofátylak, legújabb tavaszi újdonságok Vidánál, Városház alatt.

Saját termései ó- és új érmelléki hegyi fajborok, különböző évek, kapható 50 literen felül Tóth Sándornál, Hunyadi-u. 26. szám, Debreczen.

Német nyelvi oktatási és — különösen fürdőkre utazóknak alkalmas — német tárgyalási órákat elvállalok. Cim a kiadóban.

Másolási munkákat egy jóírásu fiatal ember elvállal. Cim a kiadóban.

Lakás.

Üzlethelyiség. Nagytemplom mellett két kirakattal, megfelelő raktárakkal ellátott üzlethelyiség és az abból nyíló három szobás modern lakosztály kiadó. Elfoglalható lesz az átalakítás befejezése után. Bővebb felvilágosítást nyújt a kereskedő társulat titkára.

Két száraz raktár kiadó. Hatvan-utca 69. szám.

Egy betonos hentes üzlet május 1-től kiadó Meszena-u. 18. szám.

Kiadó butorozott egy vagy két utcai szoba előszobával, Egymalom-u. 4. Ugyanott eladó homoki fajbor.

Kiadó külön bejárata butorozott utcai szoba előszobával. Egymalom-utca 4.

Olcsó nagy bolt május 1-től kiadó. Hatvan-utca 4. szám.

Kiadó Kossuth-u. 19. Két bolthelyiség májusra. Értekezhetni a háztulajdonosnál.

Ösinosan butorozott kisebb szoba kiadó Széchenyi-u. 18. Farkasnéál, ajtó 5.

Kereslet.

Alkalmos egyént keresünk, Debreczenben felállítandó cementraktárunk kezeléséhez. Acsev. Cementgyára, Gurahonez.

Ügyes leány felvétetik közimunka üzletbe. Krausz Gyula Kossuth-u.

Takarítóné alkalmazást keres. Cim a kiadóba.

Mosást, vasalást elvállal Nagy Mártonné Csillag-u. 105.

Egy tisztességes vidéki lány helyben vagy Váradon kávécsarnokba, kiszolgáló lánynak óhajt menni ápril 15-re. — Ajánlatokat fizetés megje ölésével a „Debreczen” kiadóhivatalába kérek „Kávécsarnok” jelígre.

Gépiró kisasszony, ki kellő gyakorlattal bir, felvétetik. Cim a kiadóban.

Lapunk utcai elárúsításához fiuk (Rikancsok) felvétetnek.

Egy fiatal özvegy magános urnál gazdasági állást keres. Cim: Molnár Lajosné, Péte: fia-u. 4.

Lapunk kiadóhivatalába egy kifutó fiu felvétetik.

Eladás.

Elegáns pongyola selyemruhák, új tollboa, gyönyörű gyermekruhágy eladó. Értekezhetni Sziv-u. 15. az udvarban 9-től 1-ig.

Építési anyagok. Használt ajtós, ablakok, kapu, kirakat, üvegfal, légszűrőszellőztető, téglák és fedéleserép eladó. Bővebb felvilágosítást nyújt a kereskedő társulat titkára.

Szöllővessző ültetésre Ezerjő, Kövidinka 42 faj csemege elsőrendű, még kapható Molnár Lukácsnál Debreczenben.

Házeladás vagy bérbeletadás. A péterfiai részen Egymalom-utcán 7. sz. alatt jól berendezett öt szobából álló lakás és udvar eladó vagy bérbe kiadó. — Bővebb értesítés Bundi-utca 3. szám alatt.

Eladó ebédlő-kredenc márvánnyal, hálószoba berendezés, ruhaszekrények, szövetbutorok, mosdó márvánnyal, zongora és gáz-luszterek. Györfly Aladárné.

120 hektoliter érmelléki 1909 termései bor eladó, kisebb mennyiségben is Péterfia 18. sz. a.

Eladó földbirtok. B-harmegyében 311 hold prima fekete föld, parcellázásra is alkalmas, kastélyllyal, 2 holdas gyümölcsösselel, eladó. Terményével Debreczenbe gravitál. Gonda Ede Nagyvárad Kert-utca 2.

Földbirtok 322 kat. hold, Nagyváradtól 22 kilométerre, országút mentén, vasúti állomástól 5 kilométerre eladó. Értekezhetni: Eszenyi Károlyllyal Mezőkeresztesen.

Sestakerti bor 1908. évi hordónként vagy összesen eladó. Egymalom-u. 5. szám.

Eladó lúgasfák. 30 darab első, 20 darab másodosztályu akác-lúgasfa, évesfaragás, eladó. Megtekinthető Simonyi-ut 32. sz. alatti nyárlak udvarán, a házmesternél.

Lenese, konyhára, valamint vetőmagnak igen szép, zsiszikmentes, mázsája 28 koronáért eladó Dávid Sándornál Kovásznán, Háromszékmege.

Makulatura újságpapír kiló- vagy mázsza számra a lap kiadóhivatalában eladó.

A Darabos-utca 20. és 50-ik számú ház eladó. A tulajdonos címe a kiadóban meg tudható.

Nyomatott Debreczen sz. kir. város könyvnyomda-vállalatánál.

Újdonságok

női kosztüm szövetekben, francia delaineekben,

ruhavásznak és zefirekben.

Nagy választékban kapható

Szabó Lajos Fiai

cégnél

Debreczen, Rózsa-u. 1.

A

„Gyöngyvirág Crème”

az arckréme gyöngyel Szeplő, májfoltok, pattanások s bőrbajok ellen kiváló jó szer. Simává, fehérré s üdévé teszi az arcbőrt! Sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz. A nappalra való krème nem zsiroz, míg az éjjelre való zsiroz. Egy tégele ára egy korona. Kapható:

Mihalovits Jenő

„Kigyó” című gyógyszertárában. DEBRECZEN.

Mindenféle szőnyegek,

Agy- és asztalterlők, Flanell takarók, Függönyök, Divántakarók, Viaszos vászon

!! LINOLEUM !!

óriási raktára

Donogán és Somossy
DEBRECZEN,
Kistemplombazár,